

سؤالات امتحان نهایی درس: اخلاق ۲		رشته: علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۸ صبح		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	
نام و نام خانوادگی:		سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۶/۲		تعداد صفحه: یک	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، راه دور و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه ۱۳۹۶				مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			
ردیف	سؤالات در یک صفحه						
۱	صحيح يا غلط بودن موارد زیر را مشخص کنید. الف) بر اساس تعالیم اسلامی کارهای اختیاری از نیت که وجهه ی ذهنی است آغاز می گردد و با عمل که وجهه ی خارجی است پایان می پذیرد. صحيح ☐ غلط ☐ ب) مادی مسلکان کمال نهایی انسان را در لذت می دانند که در درون انسان وجود ندارد. صحيح ☐ غلط ☐						
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید. الف) بالاترین و برجسته ترین خلق حسن، و است ب) انسانیت انسان در گرو به فعلیت رسیدن آن است که در درون او نهاده شده است. ج) همه ی انسان ها طالب کمالند ولی در کمال اختلاف دارند.						
۳	گزینه صحيح را انتخاب کنید. ۱- علت مخالفت نیچه با سقراط در کدام گزینه بیان شده است؟ الف: گرایش سقراط به فلسفه ب: سعی او در احیاء اصول انسانی و اخلاقی ج: مخالفت سقراط با اصول مطلق اخلاقی د: تلاش سقراط برای رواج خرافات در جامعه ۲- اولین گامی که سالک در ریاضت بر می دارد است؟ الف: متصف شدن به صفات پسندیده ب: تطهیر باطن ج: تخلیه د: تجلیه						
۴	مراحل سه گانه فنا را فقط نام ببرید.						
۵	حضرت علی (ع) چه چیزی را نمره ی ریاضت می داند؟						
۶	منظور از «من علوی» چیست؟						
۷	چه تفاوتی بین حکمت نظری و حکمت عملی وجود دارد؟						
۸	دو مورد از امتیازات روش عرفانی بر روش های دیگر در علم اخلاق را بنویسید.						
۹	چرا سوء خلق باعث هلاکت انسان می شود؟ (دو مورد بیان کنید)						
۱۰	منشا اصلی مفاسد اجتماعی که دامنگیر انسان می شود، در کجاست؟						
۱۱	چرا این نظر که «عدالت را جز منافع اقوا نمی داند» صحيح نیست؟						
۱۲	چرا صدقات و خیرات در شب به صورت مخفی، بهتر از صدقات و خیرات در روز و به صورت آشکار است؟						
۱۳	چرا امام صادق (ع)، حسین بن ابی العلاء را از اطعام دادن به همسفران خود منع فرمودند؟						
۱۴	آیا اینکه برخی معتقدند که «ایمان به دل است نه به عمل» صحيح است؟ چرا؟						
۱۵	چرا امروزه بیشتر مردم به اخلاق انتفاعی گرایش دارند؟ (دو مورد ذکر کنید)						
۱۶	کمالی که همه ی انبیاء الهی (علیهم السلام) به آن معتقد بودند کدام است؟ چرا؟						
۱۷	در دنیای کنونی، اکثریت مردم چه چیزی را به عنوان کمال نهایی خویش در نظر می گیرند؟ چهار خصوصیت از خصوصیات آنها را بنویسید.						
۱۸	اسلام چه دیدگاهی نسبت به مال و ثروت دارد؟						
۱۹	بر اساس آیه ی ۱۲۰ سوره ی مبارکه نحل چرا خداوند در مورد حضرت ابراهیم (ع) از کلمه ی امت استفاده کرده است؟						
۲۰	بر چه اساسی سقراط کمال و سعادت انسان را در گرو حکمت و علم به حقایق جهان هستی دانسته است؟						
۲۱	چرا آیین هایی مانند بودا و برهما معتقدند که باید نفس را با ریاضت های شاقه عادت دارد؟						
۲۲	از نظر اسلام چه چیزی برترین ریاضت و مشکل ترین تمرین برای نفس انسان است؟						
۲۳	در سفر معنوی انسان، چه چیزهایی «مبدا حرکت» و «وسیله ی حرکت» محسوب می شوند؟						
۲۰	جمع بارم موفق باشید						

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: اخلاق ۲	رشته: علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه	تعداد صفحه: یک	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۶/۲	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، راه دور و داوطلبان آزاد سراسر کشور درنوبت شهریور ماه ۱۳۹۶		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح در یک صفحه		
۱	الف: غلط (۲۵) ص ۴۶ ب: صحیح (۲۵) ص ۵۹		
۲	الف: ورع (۲۵) - عفاف (۲۵) (در صورت اشاره به معانی ورع و عفاف نمره کامل داده شود) ص ۱۸ ب: ارزش های بالقوه (۲۵) ص ۲۶ ج: مصداق (۲۵) ص ۶۴		
۳	۱-ب: (۲۵) ص ۷۷ ۲-د (۲۵) ص ۹۰		
۴	مَحْو (۲۵) - طَمَس (۲۵) - مَحَق (۲۵) ص ۹۰		
۵	پیروزی بر نفس و هواهای نفسانی ص ۹۲		
۶	به جنبه انسانیت انسان ارتباط دارد و شخصیت او با همین من علوی تامین می شود. ص ۳۶		
۷	علم به حقایق که انسان در پیدایش آن ها دخالتی ندارد را حکمت نظری (۵) و علم به موجودات و حقایق که انسان در ایجاد و پیدایش آنها دخالت دارد را حکمت عملی خوانده اند (۵) ص ۱۲		
۸	الف: نظر اصلی عرفان درباره ی روابط انسان با خداست ب: پویا و متحرک است یعنی از نظر عارف برای رسیدن به کمال منازل و مراحل وجود دارد ج: در سیر و سلوک عرفانی از یک سلسله احوال و واردات قلبی سخن می رود که منحصر به سالک در خلال مجاهدات و طی طریق ها دست می دهد و مردم دیگر از این احوال و واردات بی بهره اند. (در صورت اشاره به دو مورد نمره کامل لحاظ گردد) هر مورد (۵) نمره ص ۱۵ و ۱۶		
۹	الف: سوء خلق گناه نابخشودنی است ب: همه نیکی ها و حسنات انسان را فاسد می کند ج: تا زمانی که این صفت ناپسند در انسان وجود داشته باشد توبه اش پذیرفته نیست. (در صورت اشاره به دو مورد نمره کامل لحاظ گردد) هر مورد (۵) نمره ص ۲۲		
۱۰	الف: جهل و نادانی (۲۵) ب: تبعیت از هوای نفسانی و مخالفت عقل و شرع و خلاصه خروج از اطاعت حضرت حق تعالی (۲۵) ج: غفلت (۲۵) ص ۲۷		
۱۱	زیرا عدالت امری نیست که به خواسته های شخصی و فردی وابسته باشد تا اقویا آن را با قدرتشان به نفع خود پیاده نمایند (۵) بلکه آن چیزی عدالت است که به نفع عموم بوده و با من اجتماعی افراد سر و کار داشته و روشن است که عدالت به نفع عموم است نه اقویا. (۵) ص ۳۴		
۱۲	زیرا در علن و آشکار ممکن است سائل خجالت بکشد (۲۵) یا وقتی سائل بفهمد که آن احسان از ناحیه ی چه کسی به ایشان شده است هرگاه چشمش به صدقه دهنده بیفتد خجل و شرمنده گردد. (۲۵) ص ۴۱ و ۴۲		
۱۳	او عملا خود را سرپرست قافله قرار داده و دوستانش را تحت تکفل خود گرفته است. (۵) و حال آن که آن مومنین خود را هم سطح او دانسته و شاید نخواسته اند که او نسبت به آنان سلطه ی ابروی داشته باشد و پیش خود شرمنده و احساس حقارت می کردند. (۵) ص ۴۱		
۱۴	خیر (۲۵) زیرا اگر قلب و ضمیر انسان صاف و منزه باشد هیچگاه جوارح بدن دست به اعمال ناشایسته و گناه نمی زند لذا همیشه از ظاهر کثیف و آلوده ی دیگران بی به باطن پلید و شیطانی او می برد. (۵) ص ۴۷		
۱۵	۱- بر اثر ضعف ایمان و سستی در معتقدات دینی، جنبه های معنوی و انسانی و اخلاقی را از یاد برده اند، ۲- صفت حمیده را تنها از دیدگاه سود مادی و نفع دنیوی می نگرند، ۳- حسن خلق را برای کسب محبوبیت، تحکیم شخصیت و جذب منافع مادی می خواهند، ۴- اگر موازین اخلاق و ادب را رعایت می کنند نه از باب وظیفه شناسی و اداء تکلیف انسانی است بلکه نفع دنیوی خویش را در اخلاق خوب تشخیص داده اند. (ذکر دو مورد هر مورد ۵/ نمره) ص ۴۹		
۱۶	قرب به خدا (۲۵) زیرا کمال مطلق و عزت و شرف مطلق برای خداست (۵) هر کس کمال و عزتی می خواهد باید به سوی او رفته و در پرتو رحمت مطلقه اش به کمال برسد. (۵) ص ۶۱		
۱۷	پست و مقام (۲۵) ۱- تمام توانشان را صرف بدست آوردن آن می نمایند ۲- وقتی هم که به پست دلخواه خود رسیدند به خیال خود به کمال مطلوب دست یافته اند و دیگر در خود احساس و کمبود شخصیت نمی کنند ۳- اگر هم به مقام مورد نظر خود نرسند همیشه در جامعه خود را یک انسان ناقص، کم شخصیت و حقیر می بینند ۴- در نظر این گروه هر کس که پست بالاتری را اشغال نماید کامل تر خواهد بود ۵- برای پست و مقام ظاهری موضوعیت قائلند و لذا با دید یک وسیله به آن نمی نگرند و برای بدست آوردن آن سر از پا نمی شناسند ۶- اگر روزی از مقام خود عزل شوند ماتم گرفته و خیال می کنند که از مقام انسانیت سقوط کرده اند. (اشاره به چهار مورد از ۶ مورد بالا کافی است) هر مورد (۲۵) ص ۶۴ و ۶۵		
۱۸	۱- وسیله ی آزمایش و امتحان برای ثروتمندان است نه وسیله ی فخر و مباهات ۲- مال و ثروت نه تنها کمال نیست بلکه ممکن است مایه ی شقاوت و بدبختی انسان گردد ۳- نه ثروت ثروتمند، نشانه ی کمال و محبوبیت او نزد خداست و نه فقر فقیر نشانه ی مینوختی و نقص او ۴- از طرف دیگر نه ثروتمند بودن علامت مینوختی بودن ثروتمند است و نه فقیر بودن فقیر علامت محبوبیت و کمال او (اشاره به دو مورد از ۴ مورد بالا کافی است هر مورد ۵/ نمره) ص ۷۱ و ۷۲		
۱۹	به خاطر عظمتی که یک فرد از افراد انسانی می تواند داشته باشد. (۵) و خواسته که بطنان نظریه ای را روشن کند که اقوام و عشیره را کمال محسوب می کند (۵)		
۲۰	۱- زیرا سقراط علم و حکمت را اُم الفضائل دانسته (۲۵) ۲- تمام برکات و خیرات در حکمت عملی را ناشی از حکمت نظری دانسته است (۲۵) ۳- همه شرور و بدی ها در حکمت عملی را ناشی از نقص در حکمت نظری دانسته است. (۲۵) ص ۸۷		
۲۱	سعادت انسان را در فرار از دنیا و ترک جمیع لذائذ همراه با تعذیب و دوام به ریاضت کشی می دانند تا بدین وسیله علاقه او از دنیا و خوشی های جسمانی یکجا قطع گردد (۵) همچنین تا بدین وسیله بر هواهای نفسانی خود غالب آیند زیرا تنها مانع کمال را همان نفس و خواسته های نفسانی می دانند. (۵) ص ۸۵ و ۸۴		
۲۲	عمل به دستورات اسلام (۲۵) توجه به حلال و حرام آن (۲۵) اطاعت مطلقه از خاتم الانبیاء (ص) و اهل بیت اطهارش (۲۵) حضرت علی (ع) تقوی را وسیله ریاضت و رام کردن نفس معرفی فرموده است. (۲۵) ص ۸۸		
۲۳	مبدأ حرکت از نفس بهیمی و سبئی به سوی نفس مطمئنه و یا به تعبیر عرفا از طبع و قلب به سوی مقامات عالیه و یا از ناسوت به سوی ملکوت و از فرش به عرش (اشاره به یکی از موارد ۵/ نمره) مرکب و وسیله ی حرکت عشق و محبت به خداست. (۵) ص ۹۷		